

Handläggare
Davidsson PerDatum
2011-01-19Diarienummer
KSN-2010-0693

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen: Granskning av enheten för näringsliv och marknad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att avge svar till kommunrevisionen enligt **bilaga 1**, samt

att uppdra till kommunledningskontoret att utarbeta riktlinjer för handläggning av frågor rörande medfinansiering

Sammanfattning

Kommunrevisionen har presenterat en granskning av enheten för näringsliv och marknad vid kommunledningskontoret. Grunden för granskningen är en genomgång av sex av de projekt som enheten bedriver. Revisionen tar upp frågor om bland annat avtalens innehåll och administrativa hantering samt uppföljning. I förslaget till svar kommenteras revisionens frågor och iakttagelser. För att säkerställa att arbetet med frågor rörande medfinansiering hanteras på ett riktigt sätt föreslås att kommunledningskontoret utarbetar en checklista.

Ärendet

Kommunrevisionen har i rapport den 16 december 2010 överlämnat en granskning av enheten för näringsliv och marknad vid kommunledningskontoret med önskan om svar senast den 25 februari 2011.

Grunden för granskningen är en genomgång av sex av de projekt som enheten bedriver. Granskningen har föranlett revisionen att bedöma att kommunstyrelsen inte har tillräckligt styrning av de projekt som enheten bedriver. Revisionen anser att innehållet i avtal om medfinansiering väcker frågor. Vidare framhålls brister i den administrativa hanteringen och den ekonomiska redovisningen. Revisionen anser att riktlinjer för sponsring och medfinansiering behövs.

Föredragning

De utvalda sex projekten är hämtade från olika verksamheter. Enheten bedriver tre gånger så många projekt totalt och därutöver en omfattande löpande verksamhet i linje med näringslivsprogrammet och den treåriga Handlingsplanen- 20 punktsprogrammet.

I förslaget till yttrande framförs inledningsvis att ett utvecklat samarbete med andra parter är en medveten strategi från kommunen som innebär att projekt för statens utveckling kan bedrivas med större resurser men framförallt innebär att många goda krafter samlas för att tillsammans med kommunen skapa och utveckla positiva idéer om vägar framåt. Den typen av samarbete inklusive medfinansiering har ett helt annat innehåll än traditionell sponsring där enbart till exempel en skylt sätts upp. Kommunen har uttryckt detta i bla IVE och i kommunstyrelsens Fokusplan

Därefter är yttrandet uppställt efter revisionens sammanfattande punkter som kommenteras var för sig. Där framgår de olika projektens syfte och hur beslut tagits om dessa och hur de redovisats. Bedömningen är att styrelsen har en erforderlig insyn i arbetet.

I förslaget till svar kommenteras vidare revisionens synpunkter på avtalens innehåll. Här kan inte alla revisionens synpunkter kommenteras i detalj då avtalen delvis omfattas av sekretess.

Revisionen påpekar brister i det administrativa handhavandet av avtalen. Bristerna har rättats till. Kommunledningskontoret föreslår att uppdrag ges till kontoret att utforma riktlinjer som ansvariga handläggare har att beakta i frågor som rör medfinansiering. Där bör ingå vad medfinansiering/sponsring innebär, att det är en affärsuppgörelse med utomstående som en del i verkställandet av ett politiskt givet uppdrag. Där ska vidare uppmärksammas regler om hantering av allmän handling och de förutsättningar som lagen om offentlig upphandling ger. Skriftliga avtal ska vara upprättade.

I svaret kommenteras vidare revisionens frågor rörande kommunens etik beträffande offentlighetsprincipen. Uttalanden om etik inte kan göras utifrån enskilda brister. Kommunens strävar efter största möjliga öppenhet vilket framgår av kommunikationspolicyn.

Den ekonomiska redovisning har haft vissa problem i en del av de projekt som tas upp. Kommunrevisionen har i sitt arbete haft tillgång till kontorets underlag och även fått muntliga förklaringar. I svaret kommenteras rapportens iakttagelser för respektive projekt.

Avslutningsvis ska understrykas att samarbetet med andra parter bland annat som medfinansiärer har varit och är en viktig del i de framgångar kommunen haft när det gäller att förbättra varumärket Uppsala och utveckla staden. Samarbetet med andra parter kommer att förekomma i ännu större utsträckning inom olika verksamhetsområden. Det är därför viktigt att kommunen uppmärksammar de regler som finns, inte minst vad gäller offentlighetsprincipen. Den checklista som ska utarbetas blir ett viktigt verktyg i att utveckla verksamheten på ett bra sätt.

Ekonomiska konsekvenser
Inte aktuellt i detta ärende

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör

Handläggare
Davidsson Per

Datum
2011-02-09
Enligt kommun-
styrelsens beslut

Diarienummer
KSN-2010-0693

Kommunrevisionen

Svar på rapport med granskning av enheten för näringsliv och marknad

Kommunrevisionen har i rapport den 16 december 2010 presenterat en granskning av enheten för näringsliv och marknad vid kommunledningskontoret med önskan om svar senast den 25 februari 2011. Grunden för granskningen är en genomgång av sex av de projekt som enheten bedrivit. I det sammanfattande missivet har revisionen dragit slutsatser som kommunstyrelsen (KS) kommenterar här.

Kommunstyrelsens yttrande utgår från missivets punkter. Då rapporten och revisionens iakttagelser fokuseras på kommunens samarbete i form av medfinansiering/sponsring vill kommunstyrelsen inledningsvis framföra att ett utvecklat samarbete med andra parter är en medveten strategi från kommunen som innebär att projekt för statens utveckling kan bedrivas med större resurser men framförallt innebär att många goda krafter samlas för att tillsammans med kommunen skapa och utveckla positiva idéer om vägar framåt. Den typen av samarbete inklusive medfinansiering har ett helt annat innehåll än traditionell sponsring där enbart till exempel en skylt sätts upp.

I IVE tas frågan om kommunens samarbete med andra aktörer upp på flera ställen. I avsnittet om Policy för hållbar utveckling framförs t ex ”Samverkan är viktig för att nå framgång där flera aktörer kan bidra till utvecklingen genom dess olika uppdrag. Var och en har ett eget ansvar för att bidra till en positiv utveckling, ett åtagande alla måste se”

Kommunstyrelsens Fokusplan för 2010 hade som effektmål att minst ett större samverkansprojekt ska starta under året och två värnings- och samverkansprojekt ska etableras inom ramen för respektive varumärkesprojekt- Världsklass/Kulturstad/Tävlingsstad

Styrning och kontroll

Kommunrevisionens sammanfattande bedömning är att KS inte har tillräcklig styrning och kontroll i de projekt enheten för näringsliv och marknad bedriver för att främja tillväxten.

KS noterar inledningsvis att revisionens bedömning att styrelsen saknat tillräcklig styrning och kontroll huvudsakligen bygger på iakttagelser beträffande projektens administrativa

hantering och ekonomiska redovisning och tar inte hänsyn till de många informella styrvägar som är en naturlig del av KS ledning.

Revisionen redovisar några av de styrdokument som ligger till grund för arbetet. Utöver dessa bör nämnas KS årliga verksamhetsplan, Fokusplanen, mål vad gäller varumärkesarbetet och strategidokumentet "Tillsammans mot Elitserien" (KS beslut år 2006). Samtliga aktuella projekt finns med som effektmål eller aktivitet i Fokusplanerna som kommunstyrelsen antagit 2009 och 2010.

Här nedan redovisas besluten för respektive projekt och hur de redovisats i arbetsutskottet och kommunstyrelsen. Till det ska nämnas att kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) deltar i regelbundna överläggningar med näringslivets organisationer, universiteten ledningar och i andra sammanhang där arbetet i projekten berörs.

Kommunstyrelsen bedömer att den har god insyn i arbetet.

Nöjd kund Index-undersökning (NKI-mätningar)

Beslut om dessa mätningar tas av partnerskapet Stockholm Business Alliance (SBA) som kommunen tillhör sedan beslut i KS år 2005. Beslut att genomföra mätningar tas på möte varje år med samtliga ordföranden i de kommunstyrelser som ingår i SBA som del av verksamhetsplanen. Resultaten av undersökningarna har redovisats i KS och i berörda nämnder, byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, räddnings- och beredskapsnämnden och gatu- och trafiknämnden.

Resultatet av NKI-mätningarna 2007 resp 2009 har redovisats för KS.

Linnéprojektet

Uppsala kommun samverkar sedan Linnéjubiléet 2007 med Uppsalas båda universitet, Svenska Linnésällskapet, samt med externa privata parter kring utvecklingen av de linneanska trädgårdarna, besöksmålen och utvecklingen av Uppsala som Linnés stad till gagn för uppsalaborna och för att stötta besöksmålsutvecklingen i linje med "Tillsammans mot Elitserien".

KS fattade beslut om projektet den 21 november 2007. I ärendet redovisades bland annat marknadsföring, sponsring och försäljning som ett aktivitetsområde.

Linnéprojektet 2008-2009 redovisades den 21 februari 2009 i delrapport till KSAU och slutredovisades den 19 april 2010. Utöver detta har arbetsutskottet fått utförlig information om arbetet den 5 maj 2008 och 23 februari 2009.

Kulturstaden Uppsala

Projektet startades 2009 och är centralt för att positionera Uppsala som kulturstad, utnyttja och bygga vidare på Uppsalas ansökan som europeisk kulturhuvudstad inom projektet Kultur för utveckling. Kulturstaden är ett av de nio startprojekten inom Kultur för utveckling som KS fattade beslut om 17 juni 2008 och ska i ett första läge pågå under fyra år.

Projektet har redovisats dels i utsedd styrgrupp för Kulturstaden, dels i styrgrupp för Kultur för Utveckling samt i de återrapporteringar som skett till KS avseende varumärkesarbetet. Uppföljningar har vidare skett i det av KS beslutade varumärkesprojektets partnerskap i vilket kommunalråden Jan Ask och Karolina Hilding representerat KS under perioden 2008-2009.

Kluster Wellness

Uppsala kommun har sedan 10 år samverkat med Länsstyrelsen i Uppsala län i projekt inom ramen för ett programmet Resurscentrum för kvinnor som drivs av Tillväxtverket (tidigare Verket för näringslivsutveckling, NUTEK). Under åren 2006-2007 genomförde Lokalt Resurscentrum Uppsala ett Nutekfinansierat projekt "Tillväxt-och klusterinventering" vars syfte var att kartlägga kvinnodominerade branscher i Uppsala och analysera vilka av dessa som har största tillväxtpotentialen. Wellness identifierades som en sådan.

Med utgångspunkt i den analysen ansöktes sen om ett nytt projekt- Projektansökan dnr KSN-2008-0200- som heter Kluster Wellness.som omfattade tre faser. Alltså inget separat KS beslut utan taget som verkställighetsbeslut, Ansökan är undertecknad av Stadsdirektören

Wellness har aldrig redovisats som projekt, men används som ett verktyg i Fokusplanen för att utveckla kvinnors företagande.

Uppsala BIO

Uppsala Bio är ett så kallat Vinnväxtprojekt som beslutades av Vinnova 2003 efter en ansökan från Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS). Satsningen på bioteknik är beskriven i näringslivsprogrammet. Kommunen är representerad i STUNS styrelse med KS ordförande och 2e vice ordförande. I Uppsala BIO:s styrelse ingår kommunalrådet Mohamad Hassan sedan 2009, och näringslivsdirektören.

Redovisningar av etapputvärderingar i projektet har skett i STUNS styrelse.

Uppsala BIO har lämnat rapporter till KSAU givit om projektets resultat och avstämning av fortsatt inriktning i anslutning till KSAU möten varje år de senaste fyra åren. Därutöver har KSAU vid tre tillfällen haft särskilda möten med Uppsala Innovation Center(UIC)- som är ett av delprojekten i Vinnovaprojektet.

Kultur för utveckling

Syftet med projektet är att stärka bilden av Uppsala som en ledande kulturstad och att ta tillvara den kraftsamling och det engagemang som frigjordes i samband med Linnés 300-årsjubileum och med ansökan om utmärkelsen Europeisk kulturhuvudstad 2014. Målet är att tillvarata kulturens förändringskraft i ett långsiktigt och hållbart samhälle. Genom etablerade och nya arbets- och samverkansformer ska minst fem "kulturhuvudstadsprojekt" per år genomföras fram till år 2015

Den 10 december 2008 uppdrog KS åt kommunledningskontoret att återkomma med förslag till hur viktiga delar i arbetet med Kulturhuvudstadsåret 2014 skulle kunna tillvaratas.

Den 11 december 2008 beslutade kulturnämnden att till KS avge en skrivelse med förslag om tillsättande av en arbetsgrupp med uppgift att analysera vilka delar av de förslag som fanns i ansökan om att bli Europas kulturhuvudstad som kan och bör genomföras med lokala förutsättningar.

Den 17 juni 2009 beslutade KS att godkänna inriktningen för projektet "Kultur för utveckling", i enlighet med föredragningen, att uppdra till Kommunledningskontoret att med projektbeskrivningen som grund, och efter samråd med övriga berörda uppdragsnämnder och samarbetsparter, föreslå projektägare/arrangörer vars uppgift är att genomföra projekten, att respektive projektägare/arrangör ansvarar för total finansiering och genomförande av respektive delprojekt, att arbetet med genomförande av delprojekten startar år 2009, samt att uppdra till stadsdirektören att utse styrgrupp för arbetet.

Kultur för utveckling ska avge en lägesrapport för KS första kv i år.

Innehållet i avtalen och gynnande av familjemedlemmar mm

I de granskade projekten förekommer avtal med utomstående parter om medfinansiering. Avtalen är godkända av stadsjuristen. Revisionen har särskilt kommenterat huvudvärdsavtal avseende Linnean flower power 2008-2009, som ingår i Linnéprojektet, och huvudvärdsavtal avseende Kulturstaden Uppsala 2010.

Inledningsvis har kommunstyrelsen framhållit det angelägna i ett samarbete med andra aktörer. Dessa är exempel på projekt som inte skulle kunna drivas med kommunen som ensam aktör och finansiär. Tvärtom är projektens syfte just att åstadkomma ett brett samarbete kring utvecklingen av stadens attraktivitet.

Kommunen har sekretesslagt avtalen. Kammarrätten har i en dom den 29 december 2010 ålagt kommunen att i lämna ut delar av avtalen. De delar som fortfarande är sekretessbelagda rör främst parterna ekonomiska förhållanden. Frågor som kommunrevisionen anser väckt om kommunen "ger mer än den får" och om vissa leverantörer gynnas framför andra går därför inte att kommentera i detalj. Det gäller även de uppgifter ur avtalen som revisionen trots sekretessen publicerat.

Avtalen är viktiga delar av projekt som syftar till att på olika sätt utveckla Uppsala, t ex genom kulturupplevelser, evenemang och marknadsföring. Kommunstyrelsen drar en annan slutsats än revisionen: De aktuella avtalen är förmånliga såväl för projekten som från kommunens synvinkel.

I avtalet om Linnéprojektet ges samarbetsföretagets medarbetare vissa förmåner. KS vill här framföra att företagen ofta bedömer det som särskilt viktigt att samarbete med andra är förankrat och skapar ett engagemang hos medarbetarna. De ser det som viktigt att medarbetarna tar aktiv del

i det kulturella stöd företaget medverkat till. Detta ska då ske på obetald tid utanför arbetstid vilket påverkar medarbetarnas familjer. Sålunda efterfrågas lösningar där medarbetarnas familjer kan involveras i de projekt man medverkar i. Företaget hanterar internt de eventuella förmånsfrågor som kan uppstå.

Sekretess och diarietföring

De allmänna handlingar som är aktuella i de granskade projekten har hållits ordnade i projektpärmar hos handläggaren i enlighet med rutiner som kontoret sedan länge tillämpar för projekthandlingar. Som revisionen påpekar ska allmänna handlingar som sekretessbeläggs vara registrerade i diariet. Detta har framhållits i de interna utbildningar kontoret har för handläggare. Kommunstyrelsen har uppdragit till kommunledningskontoret att ta fram en checklista som vägledning för medarbetare som arbetare med medfinansieringsfrågor. Där ska ingå administrativ hantering. De felaktigheter som revisionen funnit har rättats till.

Det är naturligt att delar av affärsmässiga avtal inte är offentliga då det skulle kunna ge avtalspartnerns konkurrenter fördelar och således vara till skada för kommunens samarbetspartners.

I de aktuella avtalen står att parterna ska tillse att anställda efterlever den sekretess som gäller för avtalet och att kommunen förbinder sig att hålla avtalet under maximalt möjlig sekretess. Kommunstyrelsen anser inte att detta väcker frågor om "kommunens etik kring offentlighetsprincipen". Inom kommunledningskontoret liksom övriga kontor och förvaltningar pågår ett ständigt arbete med rutiner för att efterleva offentlighetsprincipen. Kommunens grundläggande hållning framgår tydligt av kommunikationspolicyn. I avtalen står också att "XX informeras härmed om att Uppsala kommun står under offentlighetsprincipen och kan tvingas att lämna ut information kopplad till avtalet".

Delegation

Kommunrevisionen har tolkat KS delegationsordning så att avtalen inte varit undertecknade av behörig tjänsteman.

Tecknande av avtalen bedöms vara verkställighet inom de beslut som KS fattat då de ligger inom de ekonomiska ramarna. Ovan har redovisats de beslut som tagit i de aktuella projekten och att stadsjuristen granskat avtalen. De har alltså undertecknats av behörig tjänsteman.

Ekonomisk uppföljning av bland annat sponsorintäkter

Kommunrevisionen anser inte att redovisningarna av utfallen har varit tillräckligt tydligt. I rapporten görs påpekanden beträffande enskilda projekt.

NKImätningen

Projektet bedöms i rapporten ha en tydlig redovisning. Dock noteras att ett underskott ej budgeterats

Överskridandet med 60 tkr 2009, berodde på att miljökontoret ville göra en ytterligare särskild undersökning för att bättre kunna förstå synpunkterna på verksamheten

serveringstillstånd. Kommunledningskontoret ansåg det angeläget att bejaka deras engagemang att få en tydligare bild för att få en klarlagd bild så att de kunde göra rätt förbättringsåtgärder. Kontoren delade därför på en engångskostnad med miljökontoret som inte var budgeterad.

Linnéprojektet

Här noteras att den ekonomiska redovisningen av sponsoravtalen är otydlig.

Av det underlag som förelåg vid kommunstyrelsens beslut om projektet det 21 november 2007 framgår att 1,4 mnkr var beräknade som sponsorintäkter. Av slutrapporten som redovisades den 19 april 2010 framgår att sponsorintäkterna blev ca 1,2 mnkr. Projektets ekonomi och sponsorintäkter har vidare redovisats vid informationerna till KSAU den 5 maj 2008 och den 23 februari 2009.

Projektets ekonomiska utfall låg inom budgetramarna.

Kulturstaden Uppsala

Här noteras att projektet inte har hållit sig inom budget och att redovisningen är otydlig bl a av sponsorintäkter.

Projektets ekonomiska utfall det första året var sämre än den budgeterade startinvesteringen i projektet. Kommunledningskontoret bedömde dock projektet som så centralt inom det av KS beslutade varumärkesarbetet liksom vikten av Kulturstadsprojektet kopplat mot av KS beslutad besöksmålsstrategi "Tillsammans mot elitserien" (beslut av kommunstyrelsen 2006, KS 2005-0098) att medel från andra projekt omfördes för att kunna genomföra projektet detta startår.

Kluster Wellness

I rapportens iakttagelser framförs att uppföljningen inte är tydlig och att det är oklart om upphandlingen av IT-plattform gjorts med stöd av kommunens ramavtal.

Projektfaserna löper inte kalenderårsvis, utan kan brytas mitt i ett år. Kostnaderna i den här typen av projekt belastar kommunen under genomförandet och när slutrapport skrivits skickas rapport samt budgetutfall till länsstyrelsen som ombesörjer rekvirering av pengar från Tillväxtverket. Det innebär alltid en eftersläpning med intäkterna. Kommunledningskontoret får därför uppskatta ett troligt utfall i den egna budgeten. För detta projekt har eftersläpningen varit exceptionell. Intäkterna från fas 1 – som avslutades mars 2009 har ännu inte utbetalats. En del för fas II och III betalades ut 2009 och resten i juni 2010. Kontoret har haft mailväxling med länsstyrelsen om detta under hösten. Beskedet är att bearbetning av de äldre projekten ska de börja beta av efter jul.

I revisorsrapporten under projektets ekonomiska utfall ligger en tabell där det redovisas ett resultat hämtat från enhetens objektsbudgetering. De lägre intäkterna beror på att intäkterna inte kommit in som planerats från Lst. Projekt av det här slaget ska gå i stort sett +/- 0 för oss. Kommunledningskontoret budgeterade 25 tkr. Projektet kommer att gå ihop när kommunen

fått sina utlägg betalda. Kostnaderna i projektet i sig har hållit sig inom de medel som Nuntek beviljat.

Den upphandling av IT-plattform som revisionen noterat avsåg en hemsida för Wellnessprojektet och genomfördes inom det nätverk som drev projektet.

Uppsala BIO

Som iakttagelse framförs att KS samordning och uppföljning inte är tillräcklig och att den interna kontrollen kan stärkas.

Förutom medel från Vinnova så ska regionen medfinansiera verksamheten. Uppsala kommun har ett åtagande att medfinansiera med 1 mnkr i kontanta medel och 3 700 timmar per år fördelat på flera kontor och tjänstemän . Där ingår även politikers tid i styrelser, möten och styrgrupper. Sammanställningen av redovisad tid har gjorts av kommunledningskontoret och rapporterats till Uppsala BIO varje år. Vare sig Uppsala BIO eller Vinnova har ifrågasatt redovisningen.

Beträffande iakttagelsen att KSs samordning och uppföljning av projektet utifrån insatt kapital och tidsinsats är otillräcklig kan sägas att KS har inte fått rapporter om redovisade timmar som medfinansiering. Däremot har KS fått rapporter om de resultat som Uppsala BIO projektet i sin helhet åstadkommit varje år med de medel som funnits.

Kultur för utveckling

Som iakttagelser framförs att den ekonomiska redovisningen är otydlig

Kommunledningskontorets roll är att vara koordinator och initiativtagare. Respektive projektägare ansvarar för planering, ekonomi och genomförande av sina respektive projekt, inklusive medfinansiering. För år 2009 fanns 550 tkr reserverat för projektet i Kommunstyrelsens budget. Kostnaderna uppgick till 445 tkr. Att summan på objektet redovisar underskott beror på att beslut togs i juni då projektet inte var budgeterat. Medlen togs från annan post i budgeten. Kontoret kunde ha gjort en ombudgetering enligt stadsdirektörens delegation, en ordning kontoret avser tillämpa fortsättningsvis i liknande situationer.

En utförlig redovisning planeras till arbetsutskottet första kvartalet 2011.

Behov av riktlinjer

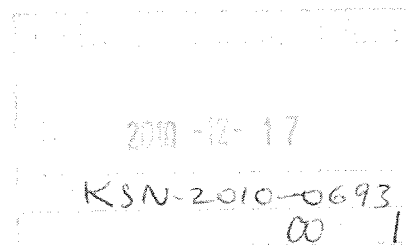
Kommunstyrelsen instämmer i kommunrevisionens synpunkt att riktlinjer bör finnas för medfinansiering och att risker måste beaktas för konflikter med regelverk.

KS har därför givit kommunledningskontoret i uppdrag att utarbeta riktlinjer som stöd för arbetet med medfinansiering. Där bör klargöras vad medfinansiering/sponsring innebär, att det är en affärsuppställning med utomstående som en del i verkställandet av ett politiskt givet uppdrag. Där ska vidare uppmärksammas regler om hantering av allmän handling och de förutsättningar som lagen om offentlig upphandling ger. Skriftliga avtal ska vara upprättade.

För kommunstyrelsen

Gunnar Hedberg
Ordförande

Astrid Anker
sekreterare

Kommunstyrelsen

Granskning av enheten för näringsliv och marknad

PwC har på vårt uppdrag genomfört en granskning av projekt som bedrivs av enheten för näringsliv och marknad. Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen inte har en tillräcklig styrning och kontroll i de projekt som bedrivs av enheten för näringsliv och marknad för att främja tillväxten.

De sponsoravtal vi tagit del av aktualiserar flera områden:

Innehållet i avtalen.

Flera avtal kan tolkas som avtal om "köp och motköp" där relationen mellan hur mycket parterna "satsar" väcker frågor om kommunen ger mer än den får. Sponsoravtalen väcker också frågor om vissa leverantörer gynnas framför andra.

Gynnande av familjemedlemmar mm

Att i sponsringsavtal gynna familjemedlemmar till anställda i sponsringsföretaget kan ifrågasättas liksom att samarbetspartners erbjuds att utnyttja och få rabatt på ramavtal som Uppsala kommun tecknat med enskilda leverantörer.

Sekretess

I avtalen framgår att kommunen ska verka för högsta möjliga sekretess av avtalen, trots att kommunen omfattas av offentlighetsprincipen. Detta väcker frågor om kommunens etik kring offentlighetsprincipen.

Delegation

Sponsoravtal vi tagit del av har inte varit underskrivna av behörig tjänsteman enligt vår tolkning av kommunstyrelsens delegationsordning. Kommunens delegationsordningen behöver förtydligas avseende vilka beslutsnivåer som har rätt att teckna avtal gällande sponsring/medfinansiering.

Diarietföring

Sponsoravtal är allmän handling och ska diarietföras.

Ekonomisk uppföljning av sponsorintäkter

Uppföljningen avseende det ekonomiska utfallet är inte tillräckligt tydligt bl a avseende intäktsredovisning från sponsring.

Behov av riktlinjer

Vi anser att riktlinjer för medfinansiering och sponsring behövs i kommunen och att risker beaktas för konflikter med regelverk såsom regeringsformen, kommunallagen, lagen om offentlig upphandling och marknadsföringslagen. Skriftliga avtal ska enligt vår uppfattning alltid upprättas vid sponsring.

2010-12-16

Vi översänder rapporten till kommunstyrelsen för yttrande och önskar svar senast den 25 februari 2011.

FÖR KOMMUNENS REVISORER

Lars-Olof Lindell
Ordförande

Revisionsrapport

Granskning av enheten för näringsliv och marknad

Uppsala kommun

Oktober 2010

Eva Lagbo Bergqvist

Johan Spåre

Roger Burström

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	1
1.1	BAKGRUND	1
1.2	REVISIONSFRAGA	1
1.3	AVGRÄNSNING OCH METOD	1
2	ENHETEN FÖR NÄRINGSLIV OCH MARKNAD	2
2.1	FUNKTION	2
2.2	IVE	3
2.3	NÄRINGSLIVSPROGRAM	4
2.4	EVENEMANGSTRATEGIN	4
3	PROJEKTSTUDIE	4
3.1	NÖJD KUND INDEX-UNDERSÖKNING	5
3.2	LINNEPROJEKTET	6
3.3	KULTURSTADEN UPPSALA	8
3.4	KLUSTER WELLNESS	9
3.5	UPPSALA BIO	11
3.6	KULTUR FÖR UTVECKLING	13
4	SAMMANFATTNING AV GJORDA IAKTTAGELSER OCH BEDÖMNINGAR	15
	BILAGA I MEDLEMMAR I VARUMÄRKE UPPSALA	16

1 Inledning

1.1 Bakgrund

År 2007 gjordes en granskning av kommunens åtgärder för att främja utveckling och tillväxt i kommunen. Granskningen gjordes utifrån frågan om kommunens åtgärder för att främja utveckling och tillväxt i kommunen lett till uppsatta mål.

En fördjupad granskning har gjorts med inriktning på kommunledningskontorets enhet för näringsliv och marknad (ENM) avseende uppdrag och projektredovisning.

1.2 Revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig styrning och tillräcklig kontroll i de projekt som bedrivs av ENM för att främja tillväxten?

Följande kontrollfrågor har legat till grund för att besvara den övergripande revisionsfrågan:

- Finns tydliga projektbeskrivningar och uppdrag?
- Är ansvar och befogenheter tydliga i projekten?
- Följs delegationsordningen?
- Hur sker upphandling av konsulter?
- Följs projekten upp och redovisas på ett tydligt sätt vad gäller ekonomi och verksamhet?
- Vidtas åtgärder när avvikelser från projektbeskrivningar och uppdrag konstaterats?
- Hur sker rapportering av projekten till kommunstyrelsen?

1.3 Avgränsning och metod

Granskningen bygger på intervjuer med tjänstemän vid ENM samt genomgång av avtal, rutiner och resurser kopplat till sex projekt.

2 Enheten för näringsliv och marknad

2.1 Funktion

Kommunledningskontorets ENM leds av en näringslivsdirektör som har 12 tjänstemän knutna till enheten. Enheten är orienterad i två områden; näringsliv och marknad. Verksamheten tar sin utgångspunkt från ett antal strategidokument. Bland dessa kan nämnas IVE, näringslivsprogram med tillhörande handlingsplan och evenemangsstrategi.

Enheten ska verka för att Uppsala ska vara en bra företagastad där företagen trivs, växer och vill etablera sig. Enheten hjälper till att hitta nätverk för företagare, ge råd om lokaler och mark, hitta investerare, ge råd inför företagsstart samt slussa vidare till rätt kontaktperson i kommunens organisation.

En stor satsning sker genom partnerskapet Varumärke Uppsala som startade år 2003. Varumärke Uppsala utgörs i dag av ett 70-tal företag som arbetar tillsammans, se bilaga 1. Målsättningen med satsningen är att Uppsala ska positionera sig som en spännande och växande stad, en av Sveriges fyra stora städer.

Bakom Varumärke Uppsala står en arbetsgrupp bestående av företag, organisationer och föreningar. Uppsala kommuns enhet för näringsliv och marknad fungerar som gruppens koordinator. Under hösten 2010 kommer ENM:s arbete med Varumärke Uppsala att gå över till Destination Uppsala AB.

Arbetet bedrivs i projektförhållanden och tar sig många olika uttryck. Några exempel: Marknadsföringsstöd och samverkan med stora och små evenemang och erbjudanden, välkomstskyltar och evenemangsskyltar vid Uppsalas infarter, välkomstpaket till nyinflyttade Uppsalabor, en Uppsalautbildning med syfte att bredda Uppsalabornas kunskaper om den egna staden, kampanjer i och utanför Uppsala, samverkansprojekt som syftar till att ge gemensam nytta och enskild nytta för deltagande partners exempelvis marknadsprojektet Tävlingsstaden, utvecklingsprojekt genom partnering, investering och etablering samt gemensamt marknadsmaterial.

Beslutade strategiska mål 2010-2012: Exempel Uppsala rankas som den attraktivaste utvecklingsmiljön i Stockholm Business Alliance-regionen. Uppsala har 20 stora evenemang per år. Delmål 2009: Exempel Uppsala rankas som 5:e idrottsstad.

Strategiska aktiviteter 2009-2010: Exempel Externt: Fokusering på tre projekt som är "synlighetstorpeder" –Tävlingsstaden – Kulturstaden – Vetenskapsstaden. Organisatoriskt: Utveckla nätverk Världsklass Uppsala. Etablera ny övergripande marknadsorganisation.

Av tabellen framgår enhetens verksamhetsinriktning(ar).

Näringsliv -	Marknad
Investeringsservice	Varumärke Uppsala
Utveckling av befintliga företag	Stockholm Capital of Scandinavia
Nyföretagande/företagslots	Arlanda
Innovationssystem	Vi i stan/cityutveckling
Strategisk branschutveckling	Turism
Företagsklimat	Evenemangsutveckling
Landsbygdsutveckling	Linné
Strukturfonder/regionförbundet	Arenafrågor/Grändby
Den goda staden/varudistribution	Process marknad
Stadsutveckling	Nätverk Världsklass
	Mässor/föredrag

Tabell: Enheten för näringsliv och marknads verksamhet

ENM:s verksamhet tar sin utgångspunkt från IVE. Utifrån de övergripande målen formar enheten underlaget för sin verksamhet vartefter processen framskrider. Projekten enheten driver kan se olika ut. En del löper över lång tid, andra över kortare tid. En del är årligen återkommande evenemang.

2.2 IVE

Av IVE framgår angående näringsliv och marknad att målet för Uppsalas arbetsmarknad är att den ska växa minst i samma takt som befolkningen ökar. Vidare framgår att arbetet med att positionera Uppsala som en av Sveriges attraktivaste städer för besök, boende och företagande fortsätter genom projektet Varumärke Uppsala.

De IVE-mål och uppdrag som ENM tar sin utgångspunkt från är bland annat följande:

- Servicen och informationen till kommuninvånarna bland annat genom e-tjänster ska vara bra och snabb.
- All kommunal verksamhet, där så är möjligt, ska konkurrensutsättas
- Nämnderna ska i aktiv samverkan inom och utom kommunen bryta människors utanförskap
- Uppsala kommun ska senast 2010 vara bland den främsta fjärdedelen av landets kommuner i Svenskt Näringslivs årliga mätning
- Uppsala ska aktivt utveckla sitt varumärke bland annat genom sina kultur-, natur-, fritids- och idrottsvärden.
- Elitidrottens förutsättningar ska förbättras bland annat genom att det skapas ändamålsenliga anläggningar. Kommunens och idrottens samverkan med näringslivet utgör här ett viktigt redskap.

2.3 Näringslivsprogram

Kommunfullmäktige antog kommunens näringslivsprogram maj 2008. Med utgångspunkt från näringslivsprogrammet har en treårig handlingsplan utarbetats med 20 punkter för ett bättre näringslivsklimat. Innehållet är framtaget i samarbete med näringslivets organisationer och uppsalaföretag.

Kommunledningskontorets strategier för näringslivsutveckling inriktas mot att:

- Förändra bilden av Uppsala – bygga varumärket Uppsala
- Ge näringslivet förutsättningar att växa i takt med befolkningsökningen
- Marknadsföra Uppsala genom att lyfta fram närheten till Stockholm – Mälardalen

För att informera företagarna om vad som händer i Uppsala kommun ger kommunledningskontorets ENM ut nyhetsbladet Arena Uppsala. Det distribueras till alla företag i kommunen tre gånger per år.

2.4 Evenemangsstrategin

En evenemangsstrategi antogs av kommunstyrelsen i mars 2006. Av strategin hänvisas till kommunstyrelsens arbetsprogram från år 2002 "Uppsala som evenemangsstad" där det anges att evenemangen ska utmärkas av att de bibehåller och stärker Uppsalas profil genom att:

- Levandegöra Uppsalas kulturarv
- Stärka utvecklingen och identiteten av det nya och mångkulturella Uppsala
- Ge nationell/internationell uppmärksamhet
- Visa upp kreativitet, kunnande och kompetens
- Stå för god kvalitet

Av evenemangsstrategin framgår att Uppsala kommuns arbete med evenemang och evenemangsutveckling ska göra Uppsala attraktiv som evenemangsstad och motivera enskilda arrangörer att förlägga eller utveckla evenemang i kommunen. Kommunen ska göra klart att arrangören står för den ekonomiska risken. Kommunens roll kan i särskilda fall vara sponsor eller bidragsgivare – med tydliga resultatkrav (såsom synlighet, antal besök etc.) i enlighet med evenemangsstrategin. Kommunen ska inte verka genom förlusttäckningsgarantier.

3 Projektstudie

Vi har inom ramen för granskningen tagit närmare del av sex projekt som koordineras av ENM. Projekten är av olika komplexitet. Nedan ges en sammanfattande redogörelse för respektive projekt med fokus satt på sju områden:

- Projektets syfte och omfattning
- Ansvar i projektet
- Budget och finansiering av projektet
- Projektets ekonomiska utfall
- Förekomsten av konsultstöd i projektet
- Gjorda uppföljningar av projektet
- Våra iakttagelser

3.1 Nöjd Kund Index-undersökning

3.1.1 Syfte och omfattning

Projektet tar sin utgångspunkt från kommunens näringslivsprogram och bedrivs inom ramen för Stockholm Business Aliens och de 47 kommuner som ingår i samarbetet. Syftet är att mäta näringslivets omdöme av kommunens bemötande. NKI har mätts åren 2006, 2007 och 2009. Nästa mätning är planerad att ske 2011.

3.1.2 Ansvar

Kommunstyrelsen är ansvarig genom näringslivschefen. Ansvarig projektledare för genomförande av NKI-undersökningen i kommunen finns vid ENM vilken rapporterar (direkt) till näringslivschefen.

3.1.3 Budget och finansiering

Kommunledningskontorets budget år 2009 var 125 tkr. Finansiering sker av kommunledningskontorets via kommunbidrag.

3.1.4 Projektets ekonomiska utfall

Resultat 2009 blev – 60 tkr. Det negativa resultatet beror på ej budgeterade kostnader för framtagande av kontorsvisa rapporter samt en tilläggsbeställning hos UTS för 60 tkr respektive 45 tkr. Tilläggsbeställningen avser en särskild studie gjord till följd av den låga svarsfrekvensen bland miljökontorets kunder vad gäller uppfattningar länkade till serveringstillståndet.

3.1.5 Engagerat konsultstöd

Stockholms stads Utrednings- och statistikkontor AB (USK) har genom upphandling anlåtats av kommunen för datainsamling och analys.

3.1.6 Gjorda uppföljningar

Resultatet av NKI undersökningen har rapporterats till kommunstyrelsen.

3.1.7 Våra iakttagelser

- Projektet är relativt avgränsat och bedöms i huvudsak ha en tydlig redovisning. Något tydligt beslut om att delta i projektet har vi ej tagit del av.
- Resultat – 60 tkr år 2009 beror på tilläggsbeställning på grund av låg svarsfrekvens avseende serverigstillstånd samt framtagande av kontorsvisa rapporter vilket ej budgeterats.
- Avtal med UTS är inte diariefört.

3.2 Linneprojektet

3.2.1 Syfte och omfattning

Linnés 300-års jubileum hölls år 2007. ENM har under åren 2008 och 2009 arbetat med Linnéprojektet. Arbetet har inneburit att projektleda, koordinera och tillsammans med berörda nämnder bidra med medel till projektgenomföranden och marknadsföring av evenemang och Linnéupplevelser på Uppsala Linnéminnen och i stadsrummet. Utmaningen är bl a att 2015 ha dubblat besökssiffrorna från 2007. Linné uppges inte sälja sig själv utan måste kombineras med andra aktiviteter.

Kommunstyrelsen har beslutat att godkänna styrgruppens rapport över projektperioden 2008-2009 och att ansvaret för att organisera, projektleda och finansiera Linnéfirandet från och med 1 september 2010 övergår till Destination Uppsala AB i linje med de nya ägardirektiven.

I linje med det arbete som bedrivs för att profilera Uppsala – varumärkesarbetet, ska samarbete och en samfinansiering sökas i alla de fall där en direkt nytta för fler intressenter kan identifieras. Projektet är ett sådant arrangemang.

3.2.2 Ansvar

Projektledare med budgetansvar är näringslivschef. En intern styrgrupp finns med representanter från berörda nämnder (KS, FNN, KTN, UAN, GTN, FSN). Samverkanspartner är Uppsala universitet, statens lantbruksuniversitet, Uppsala kommun, Svenska Linnesällskapet och Uppsala Tourism. I samverkansgruppen ingår marknadschef och externa samarbetspartners. Uppsala Tourism står för projektkoordination och är sammankallande part.

3.2.3 Budget och finansiering

Kommunstyrelsen har avsatt särskilda medel för projektledning, marknadsföring/event. Berörda nämnder avsätter egna medel. Projektet finansieras genom kommunstyrelsen och nämnder samt genom medfinansiering/sponsring via särskilda avtal.

Huvuddragen i sponsoravtalet med SH-bygg (Huvudvårdsavtal Linnean Flower Power 2008-9 i Uppsala) innebar att SH-bygg betalade 700 tkr årligen till kommunen samt gav rabatt på ramavtal för köp över 500 tkr. Uppsala kommun förband sig att göra återköp på

ca 775 tkr. SH-bygg erhöll marknadsföring, primär exponering och vissa familjeförmåner. I avtalet inbjöds också samarbetspartners att utnyttja och få rabatt på ramavtal som Uppsala kommun tecknat med Sh-bygg.

3.2.4 Projektets ekonomiska utfall

Det uppges vara svårt att via redovisningssystemet göra en uppföljning och få spårbarhet i vad övriga förvaltningar har för kostnader kopplat till projektet. Det finns inget enkelt uppföljningsstöd av projektutfallet. Utfallet uppges ha legat på budget.

3.2.5 Engagerat konsultstöd

Konsultstöd används i projektet. Dessa är upphandlade och omfattar UTS samt evenemangsansvar. Tjänsteman vid inköp har upprättat förfrågningsunderlagen tillsammans med ENM.

Sponsringsavtalen är inte diariförda och registrerade i kommunens postlista. Handlingarna ska diarieföras om de begärs ut. Alla avtal uppges vara genomgångna med inköp/upphandling och kommunjurist.

3.2.6 Gjorda uppföljningar

Informationsmöte sker med kommunstyrelsen en gång per år, därutöver sker rapportering i enskilda projekt. En utvärdering är gjord per 2009-12-31 vs strategiska målen 2015. Linnéprojektet är slutfört och ska projektledas fr o m den 1 september 2010 i Destination Uppsala AB i enlighet med bolagets ägardirektiv.

3.2.7 Iakttagelser

- Av IVE framgår under rubriken Linnés Uppsala att samarbete och finansiering mellan nämnder och samarbetsparter behöver utvecklas.
- Avtal om medfinansiering/sponsring är ej diarieförda
- Principer för medfinansiering och utformning av sponsoravtal bör diskuteras
- Tveksamt om delegationsordningen följts vid avtalsteckning angående medfinansiering/sponsring
- Tydlighet i delegationsordningen avseende beslutsnivåer vid tecknande av avtal omfattande medfinansiering/sponsring saknas
- Otydlig ekonomisk redovisning av tecknade avtal omfattande medfinansiering/sponsring
- Tveksamt vidareutnyttjande av kommunens ramavtal

3.3 Kulturstaden Uppsala

3.3.1 Syfte och omfattning

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att driva projektet Kulturstaden. Kulturstaden är ett fyraårigt projekt som startade år 2009 med syftet att stärka bilden av Uppsala som en ledande kulturstad.

Under 2010 genomförs 13 stora evenemang/kulturhändelser i Uppsala. Med anledning av detta har de arrangerande organisationerna, Uppsala kommun, Uppsala Tourism AB beslutat samarbeta för att dels lyfta fram respektive evenemang, dels Uppsala som kultur och evenemangsstad för att på så sätt stärka arrangörerna, visa på Uppsalas kulturliv och evenemangsgenomförande samt att skapa en stark och sammanhållen marknadsföring kring Kulturstaden Uppsala, dels lokalt men även nationellt i valda målgrupper.

3.3.2 Ansvar

En styrgrupp finns för projektet. I styrgruppen ingår representanter för projektägarna, där projektägarskapet regleras i ett samverkansavtal. Styrgruppen fastställer projektplan, marknadsplan och budget årligen. Projektledaren har budgetansvar liksom ansvar för att arbeta fram projektplan, marknadsplan och budget i samverkan med arbetsgruppen. Till arbetsgruppens förfogande står ENM:s marknadskoordinator för produktionskoordination av kampanjer mm.

3.3.3 Budget och finansiering

Samverkansavtal skrivs mellan parterna där medfinansiering sker från varje part genom en sk medlemsavgift på 20.000 kr ex moms per evenemang – för detta får man marknadsföring värd minst 100.000 ex moms plus projektets övriga stöd och utvecklingsresurser.

3.3.4 Projektets ekonomiska utfall

År 2009 hade projektet lägre intäkter och högre kostnader än budgeterat. Resultatet uppgick till – 1,1 mkr.

Tkr	Budget 2009	Utfall 2009	diff
Intäkter	700	239	-461
Kostnader	1963	2573	610
Resultat	-1263	-2334	-1071

3.3.5 Sponsoravtal

Avtal har slutits med Uppsala Nya tidning att vara huvudvärd. Huvuddragen i avtalet innebär att UNT betalar 315 tkr till kommunen och kommunen köper annonser till ett värde av 315 tkr samt marknadsför UNT till ett värde av 630 tkr.

3.3.6 Gjorda uppföljningar

Uppgift saknas

3.3.7 Iakttagelser

- Avtal med samverkanspart är ej diarieförda
- Projektet har inte hållit sig inom budget
- Redovisning och uppföljning är inte tydlig avseende bl a sponsorintäkter
- Principer för medfinansiering och utformning av sponsoravtal bör prövas

3.4 Kluster Wellness

3.4.1 Syfte och omfattning

Kluster Wellness är ett projekt som startades hösten 2008 med kommunledningskontorets enhet för näringsliv och marknad som projektägare, i samverkan med Resurs Uppland¹. Projektet har syftat till att bygga och utveckla ett kluster inom wellnessbranschen för företagande kvinnor som ges möjlighet till nya sätt att samverka. Kommunledningskontoret har fattat beslut om att initiera projektet. Projektet har pågått under åren 2008-2010. Slutrapport av projektet har tillställts Tillväxtverket.

Inom Uppsala län har man under de senaste åren tagit beslut om över 12 mkr till projekt som ska stödja kvinnor som vill starta företag eller vill utveckla redan befintliga företag. Pengarna kommer från Tillväxtverket (f d NUTEK), Europeiska regionala fonden och genom medfinansiering från olika håll. Uppsala kommun ansökte om medfinansiering i projektet den 20 juli 2007 hos NUTEK. Ansökan uppgick till knappt 3,5 mnkr.

För att få ett helhetsgrepp om wellnessbranschen i länets samtliga kommuner har en likvärdig inventering/kartläggning genomförts i Enköping, Älvkarleby, Östhammar och Håbo. Målet har varit att stärka och utveckla nätverket så att wellnessklustret får goda möjligheter att leva vidare efter projektets slut.

---

¹ Resurs Uppland är samverkan mellan regionalt och lokala resurscentrum för kvinnor i Uppsala län och finns på Länsstyrelsen samt i Enköping, Håbo, Uppsala, Älvkarleby och Östhammars kommun. Basverksamheten finansieras i huvudsak av Tillväxtverket.

Kommunledningskontoret upphandlade i juni 2008 en projektledare för resurs Uppland (resurscentrasamarbetet i länet) för lokalt resurscentrum för kvinnor i Uppsala samt en länsamordnare i projektet Kluster Wellness. Projektanställningen skulle påbörjas 1 sept 2008. Projektledare kom därefter att utses att på 50 procent driva arbetet varav 15 procent ska avsättas för att bistå projektledaren för Wellness Uppsala.

3.4.2 Ansvar

En styrgrupp har drivit projektet med följande representation. Uppsala kommuns näringslivsdirektör representerar projektägaren Uppsala kommun, en representant från Regionförbundet i Uppsala, en representant från Länsstyrelsen i Uppsala, projektledare för Lokalt resurscentrum Uppsala med länsamordnande funktion samt projektledare för Kluster Wellness. Styrgruppsmöten har hållits regelbundet och minnesanteckningar har upprättats.

3.4.3 Budget och finansiering

Uppsala ansökte om 3,5 mkr i bidrag från NUTEK. Kommunen beviljades 1 mkr fördelat på 600 tkr perioden dec 2007- mars 2009 och 400 tkr för perioden april 2009 – dec 2010.

3.4.4 Projektets ekonomiska utfall

Av rapport till Nutek avseende perioden dec 2007 – mars 2009 framgår budgeterade kostnader och ekonomiskt utfall för perioden. Budgeterade kostnader uppgick för perioden till 744 tkr och utfallet blev 469 tkr. Den största avvikelserna finns på posterna extern tjänst (+149 tkr) och egen personal (+55 tkr). Av det underlag vi fått del av under granskningen av Uppsala kommun framgår att utfallet för perioden 2007 – mars 2009 inte helt överensstämmer med det utfall som rapporterats till Nutek. Underlaget visar att kostnadsutfallet blev något högre då det slutade på totalt på 469 tkr.

För perioden 1 april 2009 – 31 jan 2010, uppgår budgeterade kostnader till 400 tkr. Redovisat utfall i kommunen uppgick till 381 tkr t o m 31 januari 2009.

Av ENM:s objektlista framgår att projektet år 2009 hade lägre intäkter och högre kostnader än budgeterat. Resultatet uppgick till – 0,6 mkr. Enligt förvaltningen har bidrag från Nutek och länsstyrelsen ännu inte erhållits.

Tkr	Budget 2009	Utfall 2009	diff
externa intäkter	600	157,5	461
interna kostnader	0	-13,6	-14
externa kostnader	-625	-791,7	-167
Resultat	-25	-647,8	-623

3.4.5 Engagerat konsultstöd

Projektledaren basverksamhet vid Resurs Uppland som ska bistå projektledaren för Wellness Uppsala samt länssamordning för Wellnessprojektet, har upphandlats av konsult. Externa tjänster har köpts in för ett totalt belopp om 308 tkr för perioden jan 2008 t o m dec 2009.

3.4.6 Gjorda uppföljningar

Rapportering har löpande gjorts till styrgrupp och Tillväxtverket.

3.4.7 Iakttagelser

- Projektet är avgränsat i tiden och genomförs med ekonomiskt stöd från EU.
- Projektet har stöttats av extern konsult som handlats upp.
- Den ekonomiska uppföljningen av projektet är inte tydlig. Intäkterna har ännu inte erhållits.
- Upphandling av IT-plattform har gjorts. Oklart varför detta inte gjorts med stöd av kommunens befintliga ramavtal.

3.5 Uppsala BIO

3.5.1 Syfte och omfattning

Uppsala BIO är ett projekt inom STUNS (Stiftelsen för samverkan mellan universitet, näringsliv och samhälle) som startade år 2003 med syfte att långsiktigt stärka förutsättningarna för life sciencesektorn i Uppsala att utvecklas och växa. Verksamheten är inriktad på områden som innovationsstöd, överföring av forskningsresultat mot kommersialisering, utbildnings- och kompetensfrågor och insatser för företagsutveckling. Därutöver driver Uppsala BIO en rad nätverksaktiviteter.

Kommunstyrelsen fattade senast beslut den 17 dec 2009 att förlänga uppdragsavtalet mellan kommunen och STUNS angående Uppsala BIO att gälla åren 2010 – 2012.

Verksamheten drivs i projektform i ett nära samarbete mellan Uppsala universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet, Akademiska sjukhuset samt samhället via bland annat Uppsala kommun och Regionförbundet Uppsala län.

Uppdragsavtal finns vilket följs upp två gånger per år.

3.5.2 Ansvar

Uppsala kommuns näringslivschef ingår i Uppsala BIO:s styrgrupp

3.5.3 Budget och finansiering

Uppsala BIO finansieras inom Vinnovas program Vinnväxt. Verksamheten finansieras också av Uppsala BIOs cirka 30 medlemmar i regionen. Vinnovas anslag uppgår till 100 mnkr under 10 år. Finansieringen förutsätter att regionen ställer minst en lika stor årlig summa till satsningens direkta förfogande. Avtalet innebär att Uppsala kommun under perioden 2003 – 2012 bidrar med 1 mnkr per år i kontanta medel och med egen tid motsvarande 3.700 timmar per år.

3.5.4 Projektets ekonomiska utfall

Av ENM:s objektlista framgår att projektet år 2009 hade något högre kostnader än budgeterat. Resultatet uppgick till – 65 tkr.

Tkr	Budget 2009	Utfall 2009	diff
interna kostnader	0	-6	-6
externa kostnader	-950	-1009	-59
Resultat	-950	-1014	-65

3.5.5 Engagerat konsultstöd

Finns ej engagerat konsultstöd från kommunens sida i projektet.

3.5.6 Gjorda uppföljningar

Uppföljning av nedlagd tid enligt avtal har rapporterats till STUNS två gånger per år. Vid granskningen har det framkommit att de avtalade timmarna om 3 700 tim i egeninsats från kommunen inte infrias fullt ut.

Tjänstemän vid Uppsala BIO träffar KSAU årligen och rapporterar resultatet av projektet. Senast gjordes en redovisning av Uppsala BIO:s arbete i början av 2010 till KSAU med fokus satt på perioden 2007-2009 och projektets leverans, nyheter 2010 och kalendarium.

3.5.7 Iakttagelser

- Projektet är delat mellan många olika aktörer där Uppsala kommun är en. Syfte och mål med projektet är förankrat hos kommunstyrelsen som fattat beslut om deltagande i projektet fram till och med 2012.
- Kommunstyrelsens samordning och uppföljning av projektet utifrån insatt eget kapital och tidsinsats är inte tillräcklig.
- Den interna kontrollen kan stärkas för kontroll av att den faktiska insatta tidsinsatsen infrias det som överenskommit enligt avtal.

3.6 Kultur för utveckling

3.6.1 Syfte och omfattning

Kommunstyrelsen beslutade i juni 2009 att delar av projekten från kulturhuvudstadsansökan ska genomföras utifrån de förutsättningar som finns i projektet Kultur för utveckling som pågår till och med 2014. Syftet är att stärka bilden av Uppsala som kulturstad och att ta till vara kulturens förändringskraft i ett långsiktigt, hållbart samhälle. Kommunledningskontoret och kulturkontoret leder arbetet och koordinationen av de olika projekten vilka för närvarande är 12 till antalet. Kulturkontoret driver projekten Unga K-märker, Ingmar Bergmans Uppsala, Kulturella spår i stadsrummet, Nya rum för konsten och Biotopia i Vasaparken.

3.6.2 Ansvar

Stadsdirektören har på uppdrag av kommunstyrelsen utsett styrgrupp för projektet. Näringslivsdirektören är styrgruppens ordförande. Därutöver ingår direktörer från KTK, UAK, FNK, planeringsdirektör, marknadschef, sekreterare och biträdande sekreterare från KTK respektive KTK.

3.6.3 Budget och finansiering

Av kommunledningskontorets skrivelse 3 aug 2009 framgår "Näringslivet har en central roll i utvecklingen av Uppsalas kulturliv. Det är därför viktigt att varje projekt undersöker möjligheter till OPS-lösningar (Offentlig-Privat-Samverkan)" "Varje delprojekt ska därför fokusera på synergier mellan nämnder och samarbetspartners så att projektet kan förstärkas och att näringsliv och andra organisationer kan se fördelar av att bidra finansiellt"

Kommunledningskontoret har avsatt resurser för att hålla samman arbetet och sammanställa förslag till projekt som ska genomföras. Cirka 550 tkr har avsatts för samordning av arbetet.

Av underlaget till kommunstyrelsens beslut den 17 juni 2009 framgår att projektet Linnés Uppsala ska ske genom samverkan mellan kommun, universitetet och näringslivet med OPS-lösning, projektet Naturen med fotografens blick ska ske med OPS-lösning och att Kulturstaden Uppsala ska ske med OPS-lösning.

Av de samarbetsavtal som skrivits med projektets parter framgår att ekonomiska övervägandena förutsätter att nämnderna klarar sina åtaganden inom sina ramar och att ytterligare finansiering tillförs genom OPS-lösningar. Vidare framgår att en styrgrupp valt ut projekt som bedöms kunna startas/genomföras under 2009/2010.

3.6.4 Projektets ekonomiska utfall

Projektet uppges ha drivits inom budget. Enligt redovisningen är utfallet 2009 -445 tkr. Orsaken uppges vara att då beslut om projektet togs under året sakades budget och projektet fick finansieras av pengar från annat projekt.

3.6.5 Engagerat konsultstöd

Tema landskapsarkitekter har anlåtats för framtagande av kulturskyltar.

3.6.6 Gjorda uppföljningar

Muntlig rapportering sker till KSAU. Styrgruppen informeras löpande.

3.6.7 Iakttagelser

- Den ekonomiska redovisningen av projektet är inte tydlig.
- Principer för medfinansiering och utformning av sponsoravtal bör prövas.

4 Sammanfattning av gjorda iakttagelser och bedömningar

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen inte har en tillräcklig styrning och kontroll i de projekt som bedrivs av enheten för näringsliv och marknad för att främja tillväxten. Vår bedömning bygger på de sammantagna iakttagelser vi gjort utifrån de kontrollfrågor som legat till grund för granskningen.

Granskningen aktualiserar frågan om formerna för medfinansiering/sponsring. Utformningen av flera sponsoravtal kan tolkas som avtal om "köp och motköp" där relationen mellan hur mycket parterna "satsar" väcker frågor om kommunen ger mer än man får. Sponsoravtalen väcker också frågor om vissa leverantörer gynnas framför andra.

I avtalen framgår att kommunen ska verka för högsta möjliga sekretess av avtalen trots att man omfattas av offentlighetsprincipen. Detta väcker frågor om kommunens etik kring offentlighetsprincipen. De sponsoravtal vi tagit del av har ej heller varit diarieförda och dessutom inte underskrivna av behörig tjänsteman enligt vår tolkning av kommunstyrelsens delegationsordning. Kommunens delegationsordningen behöver förtydligas avseende vilka beslutsnivåer som har rätt att teckna avtal gällande sponsring/medfinansiering.

Att i sponsringsavtal gynna familjemedlemmar till anställda i sponsringsföretaget kan ifrågasättas liksom att samarbetspartners erbjuds att utnyttja och få rabatt på ramavtal som Uppsala kommun tecknat med enskilda leverantörer.

Uppföljningen avseende det ekonomiska utfallet är inte tillräckligt tydligt bl a avseende intäktsredovisning från sponsring. Med anledning av att vi inte tagit del av någon samlad ekonomisk avvikelseuppföljning är det svårt att svara på huruvida åtgärder vidtas när avvikelser från projektbeskrivningar och uppdrag konstaterats. Projektbeskrivningar kan göras tydligare avseende ansvar och befogenheter i projekten.

Sponsoravtal är allmän handling och ska diarieföras. Riktlinjer för medfinansiering och sponsring saknas i kommunen med undantag för skolområdet. Vår rekommendation är att sådana riktlinjer tas fram. Det är därvid viktigt att beakta risk för konflikt med regelverk såsom regeringsformen, kommunallagen, lagen om offentlig upphandling och marknadsföringslagen. Skriftliga avtal ska alltid upprättas vid sponsring.

Bilaga 1 Medlemmar i Varumärke Uppsala

Samarbetspartners till Varumärke Uppsala är bl.a.:

- Akademiska Hus
- Akademiska sjukhuset
- Allt om Uppsala
- Landstinget i Uppsala län
- Arosgruppen Arkitekter
- Aspholmen Fastigheter
- Atrium Ljungberg
- Cajsa´s Kök
- Clarion Hotel Gillet
- Clear Channel Sweden
- Kuratorskonventet
- First Hotel Linné
- Fyrishov
- Guiderna
- Handelskammaren i Uppsala län
- HSB Uppsala
- ICT Uppsala Sweden
- Industrihus
- InPress Sverige
- Itura
- JM Region Öst
- KFUM Uppsala Basket
- Landstinget i Uppsala län
- Länsförsäkringar Uppsala
- Länsstyrelsen Uppsala län
- Marknadsföreningen Uppsala
- Malmixx Projekt
- Museum Gustavianum, Ua univ
- NCC
- Nordea
- Park Inn Uppsala
- Phadia
- Reginateatern
- Regionförbundet Uppsala län
- Relation
- Scandic Uppsala
- Uppsala Int. Kortfilmfestival
- Uppsala föreningsråd
- Scenteknik
- SH Bygg
- SKANSKA

- SKB
- SLU
- Svensk Direktreklam Uppsala
- Svenska kyrkan i Uppsala
- Svenssons krogar
- Taxikurir Uppsala
- Trippus Marknadsplatsen
- TV4 Uppland
- Upplandsbanken
- Upplands lokaltrafik
- Uppsala Int. Gitarrfestival
- Uppsalahem
- Uppsalatidningen
- Uppsala BIO
- Uppsala City
- Uppsala Föreningsråd
- Upsala Handelsförening
- Uppsala Jazzclub
- Uppsala kommun
- Uppsala kommuns Fastighets AB
- Uppsala Konsert & Kongress
- Upsala Nya Tidning
- Uppsala Pride
- Uppsala reggae festival
- Uppsala Stadsteater
- Uppsala Studentkår
- Uppsala Tourism
- Uppsala universitet
- Uppsvenska Handelskammaren
- Vasakronan
- Wikströms Tryckeri